RADOVAN DUNAJ

KRVAVÁ DOHODA

MARENČIN PT

PT

Román inšpirovaný konšpiračnými teóriami

Radovan Dunaj

KRVAVÁ DOHODA

MARENČIN PT

Kniha vyšla s podporou

Copyright © Radovan Dunaj, 2018
© Marenčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2018
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marencin@marencin.sk www.marencin.sk
Cover © Marenčin Media, 2018
Design © Marta Blehová, 2018
Jazyková úprava Linda Benkovičová
721. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-569-0305-6 (viaz.)
ISBN 978-80-569-0306-3 (ePDF)
ISBN 978-80-569-0307-0 (ePub)

„Vážený pán predsedajúci, vážená vláda, vážené poslankyne, vážení poslanci. Investičné privatizačné fondy vedú v súčasnej situácii skôr ku vzniku finančnej oligarchie, my však potrebujeme vybudovať najmä podnikateľskú vrstvu. To sú malé a stredné podniky. Tie by sa mali vyňať z kupónovej privatizácie a ponúknuť na verejný odpredaj...“ (z prejavu Ľubomíra Dolgoša, predsedu Protimonopolného úradu na pôde Slovenskej národnej rady v januári 1991). Okrem toho upozornil, že niektoré privatizačné fondy, najmä Prvá slovenská investičná spoločnosť, sú veľmi úzko napojené na ministerstvo privatizácie, konkrétne na členov Verejnosti proti násiliu. Protimonopolný úrad vypracoval zoznam vyše 100 štátnych úradníkov, poslancov či ich najbližších príbuzných, ktorí figurujú v správach investičných fondov (http://afinabul.blog.cz/1205/kto-je-ivan-miklos).

„Asi pred pol rokom Ivan Mikloš v parlamente povedal čosi, nad čím mi ostal stáť rozum. Verím, že to vie dokázať, lebo pokiaľ to bola pravda, tak to skutočne bola krádež storočia. Povedal, že krátko po privatizácii 45,9 percenta akcií Nafty Gbely, ktoré mali hodnotu okolo troch miliárd korún, sa našla na dividendách na kapitálových účtoch miliarda 75 miliónov korún. Viete, čo to znamená? Že on dostal 575 miliónov korún zadarmo. Nieže sprivatizoval Naftu za 500 miliónov, on tej pol miliardy zaplatil z toho, čo tam našiel! To musel niekto vedieť. Neviem, či aj niekto z prezídia. Až dvanásť rokov po privatizácii som sa to dozvedel. Peniaze nemohli byť predmetom privatizácie. Ak toto je pravda, tak to bolo svinstvo veľkého zrna. To s nami niekto riadne vykýval. Za týchto okolností by som to nikdy nepredložil do prezídia. Ak má Mikloš k tomu dokumenty, treba začať znovu vyšetrovať. Povedali ste, že Poór by sprivatizoval slepé črevo. V čom všetkom mal prsty?

Biotika Ľupča, ŽOS v Trnave, Izomat Nová Baňa, Slovakofarma Hlohovec a ďalšie. Do Zdroja sa plietol, do Drogérie, do Tatraskla v Trnave tiež. Tých podnikov je minimálne dvadsať. Keby som to ja chcel pre niekoho, tak by sa ma Mečiar opýtal, či založili fond pre mňa. A založili sme Fond národného majetku pre Poóra?" (Štefan Gavorník, predseda prezídia Fondu národného majetku (http://www.pluska.sk/plus7dni/rozhovor/prehovoril.html).

V roku 1999 ho už ako úspešného podnikateľa zlákala politika a stal sa spoluzakladateľom Smeru. To ho v roku 2002 vynieslo až do parlamentu, vydržal v ňom však len jedno volebné obdobie. V roku 2004 totiž za druhej Dzurindovej vlády podporil zdravotnícku reformu Rudolfa Zajaca, čo ho stálo miesto v predsedníctve Smeru i ďalšiu politickú kariéru. V roku 2010 sa však Hanzel náhle opäť objavil na scéne. Tri týždne pred voľbami obvinil Róberta Fica, že v roku 2002 inkasoval milióny korún za miesta na kandidátke alebo lukratívne štátne funkcie po predpokladaných víťazných voľbách. Kampaň podľa neho stála 284 miliónov korún, hoci Smer, vtedy mimoparlamentná, a teda bez štátnych peňazí fungujúca strana, priznal iba niečo vyše 10 miliónov korún. A prvýkrát spomenul peniaze, ktoré mal Fico zohnať vlastnou hlavou. Vtedajší premiér tvrdenia svojho niekdajšieho spolupracovníka poprel. Pár dní nato sa v médiách objavila nahrávka s hlasom mimoriadne podobným Ficovmu. Hlas sa chválil, že vlastnou hlavou zohnal od utajených sponzorov najmenej 75 miliónov korún. Hanzel vyhlásil, že začal dostávať anonymné vyhrážky smrťou. Za asistencie médií preto odniesol na švédske veľvyslanectvo v Bratislave údajné dôkazy o korupčnom pozadí Smeru. (http://pluska.sk/plus-7-dni/ludia/spoluzakladatel-smeru-bohumil-hanzel-kupil-tisovu-vilu.html).

Na internete je aj množstvo iných zaujímavých článkov. Hovoria o tom, ako jeden z porevolučných predsedov vlády za bývalého režimu spolupracoval so Štátnou bezpečnosťou, ako sa v skutočnosti privatizovalo, kam zmizli miliardy z privatizačných fondov. Ako boli vážení podnikatelia voľakedy agentmi Štátnej bezpečnosti. Hovoria o tom, ako tajná služba mladého demokratického

štátu spolupracovala s mafiou, alebo o tom, ako iný predseda vlády zapredal oligarchom tento štát. Samozrejme, sú to len výmysly frustrovaných novinárov či skrachovaných politikov, ktorí závidia každému, kto niečo v politike dosiahol. Nič iné ako výmysly a polopravdy to byť nemôže. Všetky tie články sú dobré akurát ako predloha na politický sci-fi triler.

Inžinier Andrej Nežný bol zaťom člena predsedníctva komunistickej strany. Počas bývalého režimu zastával viacero dôležitých straníckych i odborných funkcií. Ako reformne vnímaný komunista sa stal po revolúcii námestníkom ministra financií prvej demokratickej vlády. Vtedy začala jeho politická spolupráca s budúcim predsedom vlády Vlastimilom Múdrym, pri ktorom verne stál až do roku 1998. Pri Múdrom bol svedkom zneužívania tajnej služby aj rozdeľovania majetku pod pláštikom privatizácie. Po ôsmich rokoch spolupráce sa však pohádali a Andrej Nežný sa pridal k ostatným odídencom, ktorí sa rozhodli pre vznik novej ľavicovej strany. Tu bol svedkom podpísania sponzorskej zmluvy, v ktorej sa budúci predseda nového politického subjektu zaviazal sponzorom strany na pätnásť rokov. Zákazky štátnych spoločností budú prednostne dostávať firmy sponzorov. Po úspešných voľbách sa však poháda aj s novým predsedom vlády. Odchádza z politiky, stiahne sa do úzadia, rezignuje a svoju frustráciu utápa v karpatskom brandy špeciál. Po ďalších dvoch rokoch náhodne objaví niečo, čím môže predsedu vlády totálne zdiskreditovať. Chytí nový vietor do plachiet. Je mu všetko jedno. Nemá čo stratiť. A začnú sa diať veci...

Podstatná časť príbehu sa odohráva vo väznici v Hradiskách. Čitatelia sa tak môžu dozvedieť, čo pripravil osud po dvadsiatich rokoch pre vedúceho oddelenia vnútornej bezpečnosti väznice Imricha Hromžíka či pre strážmajstra Pavla Hrumka. Aj keď príbeh pôsobí autenticky a miestami môže trpko pripomínať našu nedávnu minulosť, je vymyslený. Vymyslené sú postavy aj všetky ostatné reálie. Okrem pána Jaroslava Kuracinu, firmy Grand Power a zbrane K 100, ktorá sa v príbehu objaví.

Demokracie rozkvétá, byť s kosmetickou vadou:
ti, kteří kradli po léta, dnes dvojnásobně kradou,
ti, kdo nás léta týrali, nás vyhazují z práce,
a z těch, kdo pravdu zpívali, dnes nadělali zrádce.

Demokracie prospívá bez nás a pragmaticky,
brbláme spolu u píva, jak brblali jsme vždycky,
farář nám slíbil nebesa a čeká na majetky,
my nakrmíme forbesa za dvě či za tři pětky.

Demokracie zavládla, zpívá nám Gott i Walda,
zbaštíme sóju bez sádla u strejdy McDonalda,
král Václav jedna parta je se šmelinářským šmejdem,
pod střechou jedné partaje se u koryta sejdem.

Demokracie panuje od Aše po Humenné,
samet i něha v pánu je a zuby vylomené,
dali nám nové postroje a, ač nás chomout pálí,
zaujímáme postoje, místo abychom stáli.

Demokracie dozrává do žaludečních vředů,
bez poctivosti, bez práva a hlavně bez ohledů,
a je to mýlka soukromá, snad z optického klamu,
že místo srdce břicho má a místo duše tlamu.

Karel Kryl

1)

Vysoké staré topole sa hojdali v nepríjemnom severnom vetre. Zvráskavená kôra, dokmásané konáre, vysychajúce korene. Čoskoro príde aj ich čas. Pracovníci technických služieb ich v jeseni spília a narežú na metrovicu, ktorá skončí v kotloch rodinných domov. Skončia tak ako ich bratia. Kedysi ich bolo rovných tridsať. Začali ich píliť pred piatimi rokmi, každý rok päť stromov. Bohvie, kto to tak vymyslel. Ich čas príde v jeseni. Dnes však nadišiel čas pre niekoho iného. Do pamäti starých stromov pribudne ďalší pohreb. Ďalší pohreb, pri ktorom sa bude strieľať. Za štyridsať rokov, čo pochovávajú na cintoríne v Hradiskách dozorcov z tunajšej väznice, zažívajú streľbu zo samopalov každý rok. Mnohokrát za rok. Takmer všetci bývalí dozorcovia, ktorým sa cintorín v Hradiskách stal miestom posledného odpočinku, si želajú rozlúčku s vojenskými poctami. A vedenie najväčšej väznice v republike v tomto smere príbuzným vždy vyšlo v ústrety.

Zvyšky snehu sa miešali s hlinou a na miernom svahu vytvárali takmer neprekonateľnú prekážku. Klasické spoločenské topánky nemali na klzkom povrchu šancu. Jedine ten, kto si obul zimné čižmy s hrubším dezénom, dokázal zdolať lepkavú hnedú kašu. Ľudia sa chytali jeden druhého, pridržiavali sa pomníkov, krížov, kríkov, všetkého, čo bolo poruke. Pritom museli dávať pozor na smútočné vence a kytice. Bola by naozaj hanba, keby k hrobu položili zablatený veniec alebo dolámanú kyticu. Mnohí to vzdali a ostali stáť na mieste, kam sa dokázali došmýkať. Zriadenci cintorína si z blata nič nerobili. Ich pracovné baganče, ktoré vykukovali spod ošúchaných čiernych nohavíc, ich dostanú na každučičké

miesto cintorína. Za akéhokoľvek počasia. Preto dnes k hrobu neniesli rakvu najbližší príbuzní a priatelia zomrelého, ale štyria statní Rómovia v ošúchaných oblekoch a pracovných bagančiach. Evidentne aj pán farár mal skúsenosti s pohrebmi za daždivého počasia. Spod bielej sutany mu vytŕčali hnedé salomonky, pre ktoré zmes hliny a snehu bola bežným pracovným prostredím. Podobne vystrojení boli aj miništranti, ktorí sa museli dostať všade tam, kam sa dostal pán farár.

Imrich Hromžík si na spoločenské formality nikdy nepotrpel. Spravidla nosil to, v čom sa cítil dobre. A oblek, spoločenská košeľa a viazanka to rozhodne neboli. Vo svojom spoločenskom postavení sa však musel často obliekať tak, ako sa očakávalo. Aj dnes zo skrine vytiahol čierny zimný kabát a nohy s nevôľou strčil do spoločenských topánok s hladkou podrážkou. Z domu smútku sa v rámci výnimočne početného smútočného sprievodu vydal na opačný koniec mestského cintorína. Čierna dodávka zastala na asfaltovej ceste pod poslednými topoľmi, ktoré ostali z dlhej aleje. Ľudia sa tlačili do brány a pomedzi hroby sa snažili dostať čo najbližšie k miestu, kde sa bude o chvíľu pochovávať. Odtiaľto z cesty bolo vidieť kopu hliny nad novým hrobom. A niekoľko metrov nad hrobom, na malej čistinke, ktorá oddeľovala cintorín od brezového hája, bola nastúpená čestná jednotka so samopalmi. Aj Hromžík sa pretlačil bránou a úzkym štrkovým chodníčkom, tiahnucim sa popod spodné hroby, chcel prejsť niekoľko metrov vpravo. Mienil obísť tlačiacich sa ľudí a popri plote sa vyštverať čo najbližšie k miestu posledného odpočinku ďalšieho z bývalých kolegov. Nemal však šancu. Nekonečný dav ho pevne zomkol z každej strany a pomaly ho niesol so sebou. Voľky-nevoľky sa musel podvoliť.

Chlap po jeho pravici sa k nemu zrazu otočil a usmial sa. Nebol to práve najvydarenejší úsmev, len taký úškrn. Úsmevy predsa na pohreby nepatria. Bol to Pavol Hrumko, súčasný riaditeľ v Hradiskách.

Hromžík mierne kývol hlavou, že ho berie na vedomie. *Bože, ako mohli z Hrumka urobiť riaditeľa!?* Pocity hnevu a trpkosti sa

miešali s výsmechom. Ale je to už toľko rokov, už mu celé väzenstvo môže byť ukradnuté, už sa z toho len smiať. Na druhej strane, keď väzni obsadili a podpálili Hradiská, Hrumko zabránil oveľa väčšej tragédii. Banda zlosynov sa chcela dostať do Pevnosti a pootvárať samotky, kde boli ubytovaní tí najbeštiálnejší odsúdení. A len vďaka tomu, že sa Hrumko nezľakol a vystrelil na nich, k tomu nedošlo. Takže Hrumko je vlastne hrdina.

K čerstvo vykopanej jame bolo potrebné prekonať takmer sto metrov miernym svahom. V blate a v spoločenských topánkach nemožný výkon. Bývalý vedúci oddelenia vnútornej bezpečnosti väznice v Hradiskách to vzdal hneď po prvom páde. Zastal pri jednom z hrobov a vreckovkou sa snažil očistiť kabát od hliny a chumáčov špinavej trávy. Miništranti začali spievať. Zodvihol hlavu. Pomedzi množstvo ľudí, postávajúcich a tlačiacich sa všade naokolo, vôbec nevidel na miesto, kde o chvíľu spustia do zeme rakvu. Rakvu s telom dobrého kolegu. Kamaráta. Chcel si stúpnuť na najbližší pomník, hneď by získal takmer pol metra výšky a celý akt by mal ako na dlani. Už dvíhal nohu a chcel ju položiť na mramorovú dosku. Spamätal sa v poslednej chvíli. To by asi nebolo príliš úctivé. Stúpať po kohosi hrobe. Prečítal si nápis na náhrobku. *Preboha! To je teda hnusná náhoda! Tu odpočíva náš milovaný manžel, otec a dedko Alexander Leňko. 1942 – 1993.* Cítil, ako sa mu podlomili kolená. Akoby mu smrť dýchla priamo na krk. Presne tak ako vtedy, keď Šaniho Leňka objavil v kaluži krvi na jednej z bočných brán väznice. Na ten deň nezabudne do konca života. Na najkrvavejší deň v dejinách väzenstva.

Bolo to rok po vypálení väznice. Politický amaterizmus spôsobil, že dozorcovia sa začali báť. Začali sa báť, lebo stratili dôveru v štátnu moc. Príslušníci Väzenskej stráže miestami doslova nadobúdali dojem, že nová politická garnitúra, zrodená nežnou revolúciou, vníma odsúdených ako nevinné obete spoločenského poriadku. A k takým treba pristupovať zvlášť citlivo, s ohľadom na ich spoločenské a psychické potreby. Mnohí odsúdení tak rýchlo dospeli k presvedčeniu, že nie sú povinní rešpektovať interné

predpisy a nariadenia týkajúce sa výkonu trestu odňatia slobody a v podstate si môžu robiť, čo sa im zráči. Predstaviteľom takéhoto postoja sa stal v Hradiskách odsúdený Tomáš Pecha, s ktorým sa osobne stretol aj minister spravodlivosti. Ten ostrieľanému recidivistovi ponúkol, že mu môže priamo hlásiť bezdôvodné používanie donucovacích prostriedkov či porušovanie práv odsúdených. Z Turka, ako Pechu prezývali, sa tak stal oficiálny hovorca a ochranca práv odsúdených. A ktorý z príslušníkov sa postaví zloduchovi, za ktorým stojí minister? A tak sa Pechovi aj ostatným odsúdeným len ustupovalo a ustupovalo. Darmo vtedy Hromžík tlačil na riaditeľa, aby Pechovi stúpili na krk, aby ho označili ako nebezpečného a izolovali ho od ostatných, alebo ho aspoň presťahovali do inej väznice. Aj riaditeľ sa obával nevôle pána ministra, a tak Pechov pocit výnimočnosti len silnel a silnel. Všetko nakoniec vyvrcholilo tragédiou, ktorá zobrala životy štyrom príslušníkom väznice v Hradiskách. Odsúdení zavraždili štyroch dobrých chlapov, manželov, otcov, bratov, synov, kamarátov. Imrich Hromžík, vtedy ako vedúci oddelenia vnútornej bezpečnosti, bol jedným z prvých, ktorí videli dielo šialených beštií. Počas nočnej kontroly na bočnej bráne objavil dobodané a dosekané telá Imricha Bartka, Vavra Drobného, Fera Veselého a Alexandra Leňka. Jediným, ktorý to prežil, bol práve Šani, na ktorého hrob chcel pred chvíľou vyliezť.

Hromžík sa zahanbene obzeral okolo seba. Nikto si ho však nevšímal. Z opačnej strany Leňkovho hrobu stál mohutný chlap v čiernej koženej bunde. Poznal ho veľmi dobre. Referent z Hradísk. A špičkový zápasník vo voľnom štýle. Podobne ako mnoho ďalších dozorcov a policajtov aj tento pracuje pre PB Security. Pre strážno-bezpečnostnú službu, ktorá má pod palcom celé krajské mesto aj blízke okolie. Buldog, ako referenta zápasníka prezývajú, patrí medzi tých najschopnejších. Nie je to síce žiadny mysliteľ, ale keď dôjde na lámanie chleba, nič ho nezastaví. Dokonca ani guľka z deväťmilimetrovej pištole. Hlavou mu preletela spomienka na jednu akciu, keď mu Buldog robil osobnú ochranku. Vtedy sa PB

Security pokúšala ovládnuť erotické salóny. Policajti a dozorcovia sa tak zákonite dostali do konfliktu s miestnou mafiou. Hromžík takmer pol roka chodieval v sprievode dvoch bodyguardov. Raz, keď vychádzali z jeho obľúbeného baru, začali po nich strieľať z čierneho mercedesu. Buldoga zasiahli do stehna a do ramena. Aj napriek zraneniam dokázal Hromžíka sotiť na zem, zaľahnúť na neho, vytiahnuť svoju pištoľ a vystreliť na miznúcu limuzínu. Na Buldoga je spoľahnutie v každej situácii. Hromžík zaregistroval hlas farára. Mohol to byť iba jeho hlas. Kto iný by hovoril o odpustení a božej spravodlivosti? *Aká božia spravodlivosť, farárko?! To povedz tým chlapcom, ktorí vtedy pred osemnástimi rokmi zgegli! Žiadna božia spravodlivosť neexistuje. A svetská už tobôž nie. Ja o tom viem svoje.*

Meno bývalého kamaráta vytesané na doske z mramoru ho prinútilo vrátiť sa zas do roku 1991. Alexander Leňko masakru prežil. Do uniformy sa však už nikdy neobliekol. Odišiel do výsluhového dôchodku a zomrel dva roky nato. Šani, Šani, ty tlsté prasa. Bol si správny chlap. Kurva, správny chlap. Zasraní politici! Darmo potom predseda vlády rozdával byty a peniaze, darmo sa potom prijímali opatrenia, darmo sa sprísnil celkový postoj k odsúdeným. Štyrom nevinným ľuďom to už život nevrátilo. Predtým, ako odsúdení zmasakrovali štyroch dozorcov na bočnej bráne, zabili jedného z referentov priamo na ubytovni. Po sčítáku ho vylákali na chodbu a mačetou mu takmer odsekli hlavu. Janko Skalka bol na mieste mŕtvy. Potom banda krvilačných psychopatov, vedená Tomášom Pechom, vpálila do kancelárie a dobila ďalšieho referenta a vychovávateľa. Milan Šťastný aj Vlado Bodka mali pekelné šťastie. Obaja prežili. Vlado Bodka bol po návrate z nemocnice prevelený z výkonu trestu na personálne oddelenie. Zomrel minulý rok. Je pochovaný v krajskom meste, z ktorého celý život dochádzal do Hradísk. Jedine Milan Šťastný sa dokázal vrátiť medzi odsúdených. Do konca svojej služby vo väznici robil referenta na výkone trestu. Pred dvoma rokmi odišiel na výsluhový dôchodok. A dnes? Dnes zasypávajú hlinou už

aj jeho. Posledného bachara, ktorý prežil masakru v Hradiskách pred osemnástimi rokmi. Preto dnes prišlo na pohreb toľko ľudí. Výnimočne veľa ľudí.

„Naši najdrahší ostanú navždy v našich srdciach," kňazov hlas ho vytrhol z chmúrnych myšlienok.

Začali spievať miništranti. Vietor k nemu priniesol zápach kadidla. Vôňa kadidlového prášku mu nebola príjemná. Pripomínala mu smrť. Na chrbte pocítil chlad. Chlap stojaci pred ním stratil na klzkom povrchu balans a nebezpečne sa nahol dozadu. Hromžík reflexívne vystrel ruky a zachytil ho.

„Och, ďakujem, pán primátor, už som sa videl v tom blate," zadychčane šepol.

Aj jeho poznal. Bol to vychovávateľ z Hradísk. Do väznice nastúpil asi dva roky predtým, než Hromžík odišiel do výsluhového dôchodku. Akože sa to len volá? Roman, Peter Roman. Na mená mal vždy dobrú pamäť.

„V pohode, pán Roman, našťastie mi reflexy stále slúžia," pousmial sa na bývalého kolegu.

„Ustúpte, prosím, ustúpte trocha nabok," podráždene žiadal zriadenec cintorína a medzi natlačený dav sa snažil položiť hrubú drevenú fošňu.

Ľudia prekvapene odstupovali a šmýkajúc sa zachytávali jeden druhého. Zriadenec položil štvormetrovú dosku do blata. Dosť prudko, lebo kúsky odfrkujúcej hnedej masy dopadli na nohavice a kabáty smútiacich. Malej zavalitej pani dokonca kúsok hliny zmiešanej so snehom dopadol na tvár. Škaredo pozrela na zriadenca a pohotovo sa utierala papierovým obrúskom. Pracovník cintorína ale vôbec nedbal na nevraživý pohľad malej pani ani na kúsky blata na odeve príbuzných a známych zosnulého. Pred štvrťhodinou za ním prišiel akýsi muž, strčil mu do vrecka dvadsať eur a požiadal ho, aby pomedzi hroby položil zopár hrubších dosák, ktoré sú naskladané vedľa garáže pre pohrebné auto. Aby sa ľudia v tom blate dostali až k hrobu a mohli na rakvu hodiť kúsok hliny a povedať posledné zbohom. Zriadenec sa bez akejkoľvek emoč-

nej reakcie a zbytočných pohybov otočil na masívnom podpätku a kráčal k autu po ďalšiu fošňu.

Imrich Hromžík sa posunul ešte viac medzi hroby. Pochopil, že o chvíľu prinesú druhú dosku, potom tretiu a štvrtú. Nemal chuť zakaždým sa uhýnať a meniť miesto. Nebolo mu to nič platné. Keď sa objavil zriadenec s druhou doskou, pochopili aj ostatní, že musia vytvoriť koridor smerom k miestu, kde o chvíľu pochovajú zosnulého.

Bývalý vedúci oddelenia vnútornej bezpečnosti najväčšej väznice v republike ukázal svoje schopnosti nie raz. Najviac sa však jeho zdravý úsudok a prirodzený organizačný talent ukázali pri vzbure odsúdených a vypálení väznice krátko po revolúcii. Nedomyslená amnestia prvého demokratického prezidenta rozpútala v Hradiskách peklo. Zo štyroch tisícoviek odsúdených bolo prepustených viac ako dva a pol tisíc. Ostali sedieť len väzni, ktorých trestný zákon označil za obzvlášť nebezpečných recidivistov. A tí sa veru nechceli zmieriť s tým, že ich kamaráti si užívajú slobodu, a oni sa na svet aj naďalej dívajú spoza vysokých plotov obohnaných ostnatým drôtom. Z oddelenia pre výkon trestu vytlačili dozorcov a obsadili väznicu. A keď bola ich požiadavka okamžitého prepustenia zamietnutá, Hradiská sa zmenili na horiace inferno. Aj vďaka Hromžíkovi vtedy zákrok prebehol rýchlo, účelne a profesionálne. A najmä bez ďalších strát na životoch. Aj o rok neskôr, keď Pecha chystal krvavú pomstu, Hromžík tušil, že hrozí nešťastie. Tragédii však vtedy nedokázal zabrániť. Logicky čakal, že pri najbližších personálnych zmenách postúpi minimálne na zástupcu riaditeľa väznice. Nakoniec – veď mu to bolo opakovane naznačené generálnym riaditeľom. Preto ho nepríjemne prekvapila skutočnosť, že posty riaditeľa a jeho zástupcov boli v Hradiskách obsadené ľuďmi, ktorí s priamym výkonom služby nemali takmer žiadne skúsenosti. Mali však kontakty na stranu demokratického rozvoja, ktorá ovládala rezort ministerstva spravodlivosti. Hromžík rýchlo pochopil, že ani v novom spoločenskom poriadku nebudú o výbere do riadiacich funkcií rozhodovať osobnostné a profesionálne

kvality. Naivne veril, že sa situácia zmení po voľbách v roku 1998, keď vládu Vlastimila Múdreho vystriedala modrá koalícia. Riaditeľom väznice v Hradiskách sa stal akýsi úradník z ministerstva, ktorý ani nebol na vojenčine. Invalid. Hromžík vytriezvel úplne. Ponížený a celkom znechutený odchádza do výsluhového dôchodku. Zasraní politici!

„Bratia a sestry, prosme o odpustenie a večný život pre nášho brata Milana," farárov hlas mu zas zdvihol adrenalín. Nevedel si pomôcť. Odpor k cirkvi má v sebe odmalička. Nepríjemný vietor akoby zosilnel. Zapol si vrchný gombík na kabáte.

Po založení PB Security to Hromžík vôbec nemal ľahké. Bol presvedčený, že pokiaľ do svojej bezpečnostnej služby pritiahne kolegov z väznice a od polície, mafia bude novú konkurenciu tolerovať. Mýlil sa. Napriek postupnému oslabeniu postavenia oboch miestnych bossov po páde vlády Vlastimila Múdreho sa spočiatku nová firma poskytujúca ochranu objektov a osôb nevedela presadiť. Dokonca po Hromžíkovi opakovane strieľali. Situáciu v podsvetí krajského mesta však vyriešila nečakaná udalosť. Vlastne dve udalosti. Najskôr ktosi odstreľovačkou prevŕtal hlavu jednému mafiánskemu šéfovi a o mesiac nato vybuchlo auto s druhým šéfom a jeho dvoma gorilami. O príčine ich smrti sa hovorilo všeličo. Vraj ich nechal zlikvidovať boss z hlavného mesta, vraj ich odstránili Ukrajinci, ktorí tu chceli prebrať obchod s drogami, iní zas tvrdili, že ich zastrelili Albánci, ktorým sa miešali do obchodu s kurvami. Hromžíkovi to však bolo srdečne jedno. Kým sa mafia otriasla a zorganizovala, dokázal sa pevne uchytiť medzi miestnymi podnikateľmi. S každým jednal slušne a korektne, ceny boli pevne stanovené, žiadne špeciálne bonusy. Zákazníci si však najviac cenili to, že služby poskytované PB Security boli naozaj na profesionálnej úrovni. K pekným peniazom prišiel Hromžík až vtedy, keď začal sprostredkovávať služby elitných jednotiek. Policajní a väzenskí kukláči sa po práci menili na osobnú ochranku vplyvných podnikateľov, na organizátorov politických mítingov či na eskortné jednotky prevážajúce milióny z jednej banky do

druhej. A aby postavenie firmy ešte viac poistil, sám sa dal na politiku. V roku 2002 kandidoval na primátora a teraz už sedí druhé volebné obdobie v kresle na radnici v Hradiskách. Je to síce malé mesto, ale aj primátor malého mesta sa stretáva s dôležitými ľuďmi. Z firmy oficiálne vycúval ešte pred kandidatúrou na primátora. Vedenie oficiálne zveril do rúk šéfovi kukláčov v Hradiskách, ktorý na Hromžíkovo naliehanie predčasne odišiel do dôchodku.

Spievali miništranti. Farár prosil o odpustenie a večný odpočinok pre zosnulého. Hromžík pocítil zápach kadidlového prášku. Zazneli výstrely z päťdesiat osmičky. Niekoľkými ľuďmi myklo. Zriadenci spúšťali rakvu. Opäť zazneli výstrely. Dav sa začal hýbať. Ľudia sa zoraďovali do nekonečného radu a slimačím tempom sa posúvali po hrubých doskách. Keď na nich prišiel rad, smútočný veniec položili na kopu ostatných vencov vedľa hrobu, kyticu hodili do jamy a nebožtíkovi povedali posledné zbohom.

Po nekončených minútach prišiel rad aj na Hromžíka. Z veľkého venca s červenými kvetmi visela biela stuha s nadpisom *Milanovi na poslednú cestu od Imra Hromžíka*. Položil ho na vrch obrovskej kopy vencov. Na okamih sa zadíval na drevený kríž nad hrobom *Milan Šťastný 1952 – 2009*. Zohol sa a kúsok hliny hodil do jamy. Zbohom, Milan, zbohom, kamarát.

2)

Keby bol podplukovník PhDr. Pavol Hrumko k sebe úprimný a keby mu nechýbala schopnosť sebareflexie, priznal by si, že sa kapitána Mgr. Petra Romana vlastne bojí. Áno, bol to rešpekt hraničiaci so strachom. V otočnej stoličke za odretým kancelárskym stolom sedel človek, ktorý vyštudoval špeciálnu pedagogiku a teraz diaľkovo navštevuje štvrtý ročník právnickej fakulty. Muž, ktorý patrí medzi najschopnejších ľudí vo väznici. Príslušník, ktorý počas dvanásťročného pôsobenia vo Väzenskej stráži nemal jediný prešľap a ktorý bol nedávno vychválený kontrolou z generálneho riaditeľstva. Vraj zaobchádzanie s odsúdenými v oddiele osobitného zaobchádzania v Hradiskách je na vysokej profesionálnej aj ľudskej úrovni. A keď vychovávateľ Peter Roman ukončí právnickú fakultu, stane sa zaiste kandidátom na funkciu riaditeľa ústavu. Všetci predsa hovoria, že riadiace funkcie vo Väzenskej stráži musia obsadzovať vzdelaní ľudia.

Ale veď aj on, aj Pavol Hrumko má požadované vzdelanie. Diaľkovo vyštudoval sociálnu prácu a dokonca si urobil doktorát zo spoločenských vied. Čo na tom, že je pôvodným povolaním obuvník. Len vďaka svojej usilovnosti, prispôsobivosti, schopnostiam a pevnej vôli sa postupne vypracoval. Z obyčajného radového referenta na oddelení výkonu väzby, ktorý otváral a zatváral okienka na celových dverách, cez vychovávateľa, cez zástupcu vedúceho oddelenia výkonu trestu, cez vedúceho oddelenia výkonu väzby. Až na pozíciu najvyššiu. Na pozíciu riaditeľa celej celučičkej väznice. Keď ho pred osemnástimi mesiacmi nový generálny riaditeľ vymenoval za riaditeľa Ústavu na výkon väzby a výkon trestu v Hra-

diskách, mesiac sa z toho spamätával. Bol to šok, neuveriteľný šok. Správu o narodení dieťaťa by určite prežíval pokojnejšie. Keď mal prvýkrát vstúpiť do kancelárie riaditeľa najväčšej väznice v republike, podlomili sa mu kolená a na chrbát mu vybehli kropaje potu. Len nedávno sa zahlasoval bývalému riaditeľovi pri každom vstupe do jeho kancelárie. Pán plukovník, major Hrumko, dostavil som sa na váš rozkaz! Nikdy však nemal pocit, že by plukovník Belko ocenil jeho vojenské vystupovanie a rázny hlas. Nechápal to. Vojenské vystupovanie a disciplína sú predsa vo Väzenskej stráži to najdôležitejšie. Ale teraz je riaditeľom on. Pavol Hrumko, doktor spoločenských vied. Po osemnástich mesiacoch sa mu už kolená netrasú, ani na chrbte necíti kropaje potu. Veď sa v podstate nič zvláštne nestalo. Bol to prirodzený proces, logicky vysvetliteľný kariérny postup. Vo Väzenskej stráži majú všetci rovnakú šancu. Ak ukážeš, že si ochotný na sebe pracovať, že si ochotný vzdelávať sa, že si schopný prevziať zodpovednosť, že máš organizačné schopnosti, potom máš všetky predpoklady postúpiť do riadiacej funkcie. Aj do tej najvyššej.

„Čo povieš na ten včerajší pohreb, pán riaditeľ?“ opýtal sa ho vychovávateľ, keď rozhovor dlhšiu chvíľu viazol. Zdalo sa mu, akoby bol riaditeľ mysľou úplne inde, nie v jeho kancelárii.

„Bolo to pekné, veľmi pekné, tie uniformy, streľba,“ prikývol a dôležito sa zamračil. „Milan Šťastný bol poslednou živou spomienkou. Tú masakru nám už budú pripomínať iba mŕtvi.“

Vychovávateľ ostal v pomykove. Riaditeľ zvykol rozprávať aj rozumne, takúto hlbokú úvahu však z jeho úst ešte naozaj nepočul.

„Veru, máš pravdu, pán riaditeľ,“ nezmohol sa na inú reakciu.

Kapitán Mgr. Peter Roman nastúpil do Hradísk ako vychovávateľ špecialista pred dvanástimi rokmi. Mal vtedy dvadsaťšesť. Po vysokej škole a vojenčine si chcel ešte užívať života. Preto si vybavil víza do Spojených štátov, kde roznášal pizzu, umýval riad či pomáhal na stavbe. Ale len dovtedy, kým mu priateľka neoznámila, že je tehotná. S ním. Napadli mu vtedy všelijaké myšlienky, nechcel sa však zachovať ako zbabelec. S Magdou sa po dvoch rokoch

chodenia vzali a v marci deväťdesiateho šiesteho sa narodil Jakubko. Krátko po narodení syna nastúpil vo väznici v Hradiskách. Prácu mu vybavil otec, ktorý tam poznal vedúceho personálneho oddelenia. Vraj vychovávateľa špecialistu potrebujú ako soľ. Z generálneho riaditeľstva na nich neustále tlačia, aby s odsúdenými realizovali nové, progresívne metódy zaobchádzania. Keď Peter Roman nastúpil, vysokoškolské vzdelanie mali z tridsiatich vychovávateľov iba šiesti. Práve v tom období sa menili kvalifikačné kritériá pre jednotlivé funkcie vo väzniciach. Kto chcel ostať pracovať ako vychovávateľ, musel absolvovať vysokú školu. Humanitného zamerania, pochopiteľne. Dlhodobá celoplošná výnimka ministra spravodlivosti bude platiť päť rokov. Tí dlhšie slúžiaci už svoje mozgové závity nemienili trápiť. Vydržia to ešte tých päť rokov a potom si pôjdu užívať výsluhový dôchodok. Väčšina stredoškolsky vzdelaných vychovávateľov si však podala prihlášky na vysoké školy. Mladý kolega Peter Roman sa stal zo dňa na deň doslova hviezdou. Jeden kolega potrebuje pomôcť s ročníkovou prácou, druhý potrebuje pozháňať skriptá. Henten nerozumie tomu, tamten potrebuje poradiť v tomto. Najťažšie obdobie však pre mladého vychovávateľa prišlo vtedy, keď kolegovia začali pracovať na záverečných prácach. Vtedy bol naozaj na roztrhanie. Veď aj Paľovi Hrumkovi pomáhal s výskumnou časťou diplomovej práce. Snažil sa pomôcť každému. A to aj napriek tomu, že sa mu práve narodila dcéra Sofia a energie nemal nazvyš. A teraz sedí v kresle vedľa starej drevenej skrine s odstávajúcimi dverami kolega, ktorému pomáhal s diplomovou prácou, ktorý začal robiť vychovávateľa iba dva roky pred ním, ktorý sa potom stal zástupcom vedúceho oddelenia výkonu trestu, neskôr vedúcim oddelenia výkonu väzby – a zrazu je z Paľa Hrumka riaditeľ. Ešte pred dvoma rokmi čosi nepredstaviteľné.

„Vraj zomrel na rybačke," zúčastnene pokračoval riaditeľ.

„Hej, počul som. Milan sa celý život tešil, ako bude na dôchodku chytať ryby." Pozrel na Hrumka, ktorý mlčky zízal na obraz na protiľahlej stene. Aj tvár klauna, ktorého nakreslil jeden z odsúde-

ných, mlčky zízala na riaditeľa „A tiež sa tešil, ako sa bude hrávať s vnukmi."

„V tých deťoch sa videl. Skurvení mukli! Skurvený život!" hlasno zahrešil riaditeľ.

Vychovávateľ podskočil na otočnej stoličke. Aj keď bol Paľo Hrumko tĺk, mal zmysel pre férovú hru a príslušník bol uňho vždy na prvom mieste. Odsúdených vlastne nenávidel. Skutočnosť, že chcel byť odjakživa vychovávateľom, však v jeho hlave spustila protichodné reakcie, ktoré viedli k rozpolteniu profesionálnej časti jeho osobnosti. Spúšťačom tohto procesu bola posledná poprava odsúdeného v socialistickej republike, ktorú Hrumko sledoval ukrytý za výčnelkom vedľa dverí. Najradšej by všetkých odsúdených povešal na taký istý povraz, na akom odvisol ten bastard Alfonz Kima. Na druhej strane, ambície stať sa vychovávateľom ho nútili premýšľať nad prevýchovou odsúdených. A Pavol Hrumko naozaj podľahol ilúzii, že ťažkí recidivisti sa dajú prevychovať. Bolo to komické. Ráno, keď nastupoval do práce, chcel odsúdených prevychovávať, a popoludní, keď z práce odchádzal, ich chcel vešať. Všetci, ktorí ho poznali dlhšie, vedeli o tomto zvláštnom prípade schizofrénie. Napriek tomu aj kolegov, ktorí ho poznali naozaj dlho, jeho reakcie vedeli zaskočiť.

„Máš pravdu, pán riaditeľ, stojí to za hovno," súhlasil Roman.

„No, ale darmo budeme plakať," kývol rukou. „Mám tu nejaké žiadosti o zdravotné úľavy," zakýval hárkami papiera, ktoré celý čas zvieral v ruke. „Tento tu," pozeral na tlačivo formátu A5, „by mal byť z tvojho oddielu."

„Ako sa volá?"

„Marek Valček."

„Valček? A čo chce povoliť? Trenky s ventilátorom?" neodpustil si ironický tón vychovávateľ.

Kontrola zdravotného stavu odsúdených riaditeľom väznice patrila k tým najabsurdnejším veciam, ktoré doposiaľ v Hradiskách zažil. Hrumko dospel k presvedčeniu, že lekári sú voči väzňom príliš zhovievaví. Nie je predsa možné, aby 1100 odsúdených

a 600 obvinených malo vyše dvesto všelijakých nezmyselných zdravotných úľav. Vlastné papuče kvôli plochým nohám, vlastné bavlnené tielka kvôli citlivej pokožke. Ľadvinové pásy kvôli krížom. Povolenie používať výťah kvôli bedrovým kĺbom. Oslobodenie od rajónov kvôli chýbajúcim prstom. A množstvo iných nezmyslov. Kedysi žiadne zdravotné úľavy neexistovali! Jedine ak muklovi chýbala ruka alebo noha! Riaditeľ Pavol Hrumko s tým urobí poriadky! A tak odsúdení vypisujú tlačivá formátu A5 a žiadajú pána riaditeľa o osobný pohovor.

„Nie, chce povoliť vlastné slipy, vraj má z ústavných trenírok vyrážky." Nezaregistroval iróniu v hlase vychovávateľa.

„Naozaj?" spozornel Roman. Odsúdení sa spravidla dožadovali úľav naozaj bezdôvodne. Ale Marek Valček je špecifický prípad. Možno by potom menej vyvádzal. „A čo? Povolíš mu?"

„Prečo? Prečo mám vychádzať v ústrety nejakému deviantovi? Nič si nezaslúži!" krútil hlavou riaditeľ. „A čo je vlastne zač ten Valček?"

„Ako by som ti to..." zrazu sa cítil trápne. Ale nakoniec, veď on za to nemôže, akých tu má odsúdených. „Valček trpí takou úchylkou. Musí neustále onanovať. Prezývajú ho Zúrivý onanista."

„A?" riaditeľ sa tváril, že ho to neprekvapilo. Už zažil kadejaké prípady. „Kvôli honeniu vlastné slipy?"

„On... keď si tú potrebu neuspokojí, je nervózny... veľmi nervózny."

Hrumko mykol plecami a opravil pod sebou molitan potiahnutý hrubou hnedou látkou. Odsúdení zaradení v krajčírskej dielni na jeho pokyn postupne obšívajú všetky matrace dosluhujúcich drevených kresiel.

Roman sa cítil nepríjemné. Čakal, že ho Hrumko obviní, že si vymýšľa. „On sa dokáže uspokojiť len vtedy, keď leží na chrbte. No a ústavné trenky sú tesné a ťažko sa mu sťahujú dolu. Je z toho nervózny, preto si chce zo skladu vybrať vlastné slipy," rýchlo zo seba vysypal.

„Robíš si zo mňa žarty?" zamračil sa Hrumko.

„Ale, Pavol, veď vieš, akých tu mám ľudí," hneď sa ohradil. „Keď si dobre nevyhoní, je podráždený, pobehuje po chodbe, vrieska a znervózňuje tým ostatných."

„Ej, Peter, myslel som si, že si skúsený vychovávateľ," nespokojne pokrútil hlavou. „Ty si nedokážeš poradiť s jedným sexuálnym deviantom?"

Roman chcel povedať niečo na svoju obhajobu. Vysvetliť mu, že Valček je naozaj špeciálny prípad a že najlepším riešením je nechať ho do chuti onanovať. Vedel však, že to nemá cenu. Teraz príde riaditeľovo poučovanie, ako sa pracuje s odsúdenými. Tie jeho stúpajúce a klesajúce tendencie.

„Asi nie, pán riaditeľ," potláčajúc zlosť ticho precedil.

„Pozri sa, to musíš mať naštudovaný profil odsúdeného, musíš poznať jeho osobnosť," pustil sa oduševnene do vysvetľovania. On to predsa vie najlepšie. Veď robil dlhé roky vychovávateľa. „Každý odsúdený má svoje obdobia. Keď príde klesajúca tendencia, musíš ho zastabilizovať a potom bude mať jeho správanie zas stúpajúcu tendenciu. Chápeš?"

„Vidno, že tomu rozumieš, pán riaditeľ," snažil sa skrývať iróniu. „Darmo, máš skúsenosti."

„No, veru, na týchto pleciach už boli všetky hodnosti," hrubým chlpatým prstom si poťukal po ľavej výložke. „Už mi chýbajú iba plukovnícke hviezdy." Dôležito sa vystrel v kresle. „Ale neboj sa, aj ty si šikovný, perspektívny káder. Aj ty máš dvere k postupu otvorené."

„Samozrejme, pán riaditeľ." *Ty debil!*

„Máš vo vedľajšej kancelárii referenta? Nech dovedie toho Valčeka."

„Nie, dnes tu slúži Buldog, ale išiel trénovať nových kolegov."

„Tak ho doveď ty. Toho, čo si musí ustavične honiť."

Vychovávateľ vybehol na chodbu pred kanceláriu. „Pošlite do kancelárie Valčeka, nech príde na pohovor s pánom riaditeľom," zakričal smerom k vstupnej mreži na ubytovňu odsúdených.

„Áno, pán vychovávateľ, hneď poňho idem," úslužne odvetil

mladý vyziabnutý väzeň sediaci za malým stolíkom za mrežou. Vstal a šuchotajúc chudými nohami sa rozbehol na opačnú stranu dlhej chodby.

„Hneď je tu, pán riaditeľ," uistil Hrumka, keď sa vrátil do kancelárie. Chcel sa spýtať, či ho môže ponúknuť kávou. Kašle však naňho, žiadnu kávu si nezaslúži. „A koľko máš dnes tých žiadostí o zdravotné úľavy?"

Hrumko začal počítať tlačivá formátu A5. „Osemnásť."

„Tak to máš čo robiť," uznanlivo prikývol a ovládal sa len z posledných síl. Výbuch hurónskeho smiechu bol na spadnutie.

„Keď chcem mať vo väznici poriadok, musím niečo obetovať."

„Do vyjebanej pičéééé..." nieslo sa spoza dverí. „Čo zas otravujúúú..."

„To je Valček," vysvetlil zaskočenému a zízajúcemu Hrumkovi. „Podľa toho, aký je rozčúlený, tipujem, že sme ho vyrušili v tom najlepšom."

Ozvalo sa silné zabúchanie a dvere sa doslova rozleteli. „Čo sa zas deje?! Človek sa tu musí stále len rozčuľovať! Vy tu stále porušujete ľudské práva! Budem sa na vás všetkých sťažovať!" odsúdený vrieskal ako nepríčetný. Muž vo svetlomodrej väzenskej košeli a tmavomodrých nohaviciach z drapľavej látky ostal stáť vo dverách. Husté neupravené vlasy mu padali do tváre a čiastočne zakrývali oči, ktoré ustavične uhýbali.

„Marek, upokojte sa," rázne ho prerušil vychovávateľ. „To je pán riaditeľ, prišiel kvôli vaším slipom."

„Veď bol najvyšší čas, bohatstvo, už mám plné zuby tých tesných trenírok!" odsúdený stál v otvorených dverách a ďalej vrieskal. V pravidelných intervaloch ním prudko šklblo. Akoby každých päť sekúnd dostal elektrický šok.

„Marek, v prvom rade sa utíšte!" zvýšil hlas vychovávateľ. „Poďte dnu a zavrite za sebou dvere."

Odsúdený pribuchol dvere a hádzal nenávistné pohľady striedavo na vychovávateľa a riaditeľa.

„Takže vy máte problém s ústavnými trenírkami?" opýtal sa

odovzdane Hrumko. Takto sa k nemu odsúdený ešte nikdy nesprával. Nebolo ani možné, aby sa k nemu takto odsúdený správal. Žiadny odsúdený si predsa nedovolí takto sa správať k príslušníkovi. A ešte k riaditeľovi.

„Samozrejme, že mám problém s trenírkami! Viete, ako svinsky ťažko sa dávajú dolu!?" bavil sa s ním ako so seberovným. Vlastne nie. Ako s podriadeným.

„Tu píšete, že z trenírok máte vyrážky, a preto potrebujete vlastné slipy." Hrumko už zažil naozaj kadečo. Tento odsúdený ho však predsa len vyviedol z rovnováhy. Najradšej by vyskočil z kresla a nadrapujúcemu sa muklovi zlomil nos. Pred chvíľou ale Romanovi vysvetľoval, ako treba odsúdených stabilizovať. Nemôže sa pred ním zhodiť. Musí to vyriešiť s chladnou hlavou.

„Samozrejme, že mám vyrážky z tých hnusných trenírok," odvrkol Valček.

„Tak sa vyzlečte a ukážte mi tie vyrážky." Riaditeľ vždy nechal odsúdeného vyzliecť. Inak nemohol posúdiť opodstatnenosť zdravotnej úľavy. Bohužiaľ si neuvedomil, že to, čo môže žiadať od odsúdeného v štandardnom režime, by mal zvážiť u psychicky narušeného väzňa.

„Čóóó!" zvrieskol na plné hrdlo Valček. „Vy chcete vidieť moje vajcia a vtáka?!"

Vychovávateľ cítil rastúce napätie. Vedel, že Marek Valček je neškodný. Kričať síce kričal, nikdy však nikoho nenapadol. Keď ale Hrumko bude trvať na tom, aby sa vyzliekol, jeho reakcia môže byť všelijaká. Všimol si, že pravú ruku väzňa pokrýva lepkavá hmota. Naozaj ho vyrušili v tom najlepšom. To vysvetľovalo tie silné emócie. Vstal zo stoličky a nahol sa ponad kancelársky stôl.

„Marek, naposledy vás upozorňujem, upokojte sa a správajte sa slušne!" povedal, ako najhlasnejšie vedel.

„Niéé́é, niéé́é, nebudem sa správať slušne, ja sa na vás budem sťažovať!" lepkavým prstom ukazoval na riaditeľa. „Vy tu porušujete naše práva, vy nedovolíte odsúdeným, aby..."

Nestihol dokončiť. Vychovávateľ k nemu priskočil a oboma

rukami ho zdrapil za modrú väzenskú košeľu. „Počúvaj sem, ty degeš, už stačilo, už s tým prestaň, lebo tvoju prázdnu hlavu otrepem o túto plechovú skriňu!“ skríkol naňho z bezprostrednej blízkosti a pritlačil ho k bezpečnostnej plechovej skrini vedľa dverí.

Keby sa Marek Valček narodil v inej rodine, mohol byť z neho úplne normálny muž. Predpoklady na to rozhodne mal. Bol nadpriemerne inteligentný a celkom talentovaný. Pekne kreslil a pokúšal sa písať básne. Ani jedna zo záľub sa však nepozdávala jeho otcovi. Vojakovi z povolania, ktorý sa nemohol zmieriť s tým, že jeho syn je chatrnej telesnej schránky a neprejavuje záujem o hokej, futbal, box či iný chlapský šport. Ale zdeformované postoje nemal Marek Valček starší len k synovi. Manželku začal krátko po narodení syna ponižovať. Čo iné si zaslúži žena, ktorá počas tehotenstva priberie dvadsať kíl! Po niekoľkých rokoch manželstva ju už považoval len za slúžku, ktorá mu navarí, vyperie a vyžehlí uniformu. Ani o sex s ňou nestál. Sprotivila sa mu. Pozháňal si nemecké pornočasopisy a odbavoval sa v kúpeľni. Malý Marek mal tak od útleho detstva vytvorené všetky podmienky, aby sa jeho postoje k partnerstvu a sexualite radikálne odklonili od všetkého, čo možno považovať za normálne. Nemecké časopisy, ktoré mal otec hodené v zásuvke nočného stolíka, si prezeral od siedmich rokov a prvú úspešnú masturbáciu si skúsil v dvanástich. Nekonečná sexuálna energia sa v ňom však odblokovala až po príchode na strednú školu. A nezadržateľne sa drala von. Tak veľmi túžil po niektorej zo spolužiačok v obtiahnutých tričkách. Urobil by im to tak ako chlapíci v otcových časopisoch. Zároveň vedel, že k tomu nikdy nedôjde. Vedel, že sa nikdy neodváži osloviť žiadnu zo spolužiačok. Nikdy nebude mať sex so ženou. Nikdy ho nezasunie tak ako muži na veľkých farebných fotkách. Uvedomoval si, že jeho najsilnejšie túžby nebudú nikdy naplnené. Keby bol o niečo dominantnejšej povahy, možno by sa pokúsil vynútiť si sex násilím. Táto myšlienka mu však, našťastie pre spolužiačky, ani nenapadla. Jediným riešením bolo vyvaliť sa doma na posteľ, vytiahnuť vtáka, zatvoriť oči a predstaviť si spolužiačky v obtiahnutých tričkách. Takto ich predsa môže mať všetky.

Neustále nutkanie na masturbáciu sa spočiatku snažil kontrolovať. Urobil si to ráno, kým išiel do školy, a potom trikrát, štyrikrát popoludní. Prípadne ešte raz v noci. Nestačilo mu to. Musí vystriedať všetky dievčatá, aj tie z vyšších ročníkov. Po niekoľkých mesiacoch sa mu to celkom vymklo z rúk. Začal onanovať na záchodoch počas školských prestávok. Spolužiaci ho pri tom nachytali a už sa to s ním viezlo. Dostal prezývku masturbátor a musel vymeniť školu. V novej škole sa všetko opakovalo. Potreba sexuálneho ukojenia potláčala všetko ostatné. Ani nezmaturoval. Zamestnal sa ako pomocný kotolník v teplárni a okolitý svet ho prestal zaujímať. Robil si to asi desaťkrát za deň. Ráno v posteli. Potom ešte pred odchodom do práce. Potom v práci za skládkou uhlia. Večer. V noci. Neďaleko teplárne bola rómska kolónia. Nič veľké, len zopár chatrčí z dosák a lepenky. Cigáneńce pravidelne kradli uhlie z obrovskej kopy. A vedľa kopy si všimli uja v montérkach, ktorý sa hrá s vtákom. Začali naňho pokrikovať a vysmievať sa mu. Valček na to nedbal a mastil si ho ďalej. Dokonca to prežíval intenzívnejšie ako obvykle. Prisľúbil deťom sladkosti, keď prídu aj zajtra. Deti prišli, dostali cukríky, videli lepkavú hmotu dopadajúcu na uhlie. Pozajtra prišli tiež. Ale aj s otcami. Poobede prišli do teplárne policajti a Valčeka odviedli do vyšetrovacej väzby. Marek Valček je odsúdený za sexuálne zneužívanie. Na šesť rokov. Ako sexuálny deviant putuje do Hradísk, do oddielu s osobitným zaobchádzaním.

„Dobre, pán vychovávateľ, dobre, už budem poslušný," preľaknuto povie väzeň.

„Určite, Marek, už ste v pohode?" Roman ho stále drží za košeľu.

Odsúdený mlčky prikývne a lepkavou rukou si odhrnie mastné vlasy, ktoré sa mu zosunuli do čela. „Už budem poslušný."

„Výborne, tak sa vráťte na izbu a ostaňte tam až do výdaja obeda," pohrozí mu prstom. „A dnes vás už nechcem počuť vykrikovať! Je to jasné?!"

„Jasné, pán vychovávateľ," šepne a opustí kanceláriu.

Vychovávateľ spýtavo pozerá na riaditeľa, ktorý medzitým vyskočil z kresla.

„No vidíš, že vieš zastabilizovať odsúdeného, že máš osvedčené výchovné postupy," vážne povie Hrumko, ktorý bitku a vyhrážky považuje za štandardné prostriedky prevýchovy odsúdených. „Ale za to drzé správanie by mal dostať dieru, celodennú izoláciu," zamračí sa na vychovávateľa.

„Ale, pán riaditeľ, to nemá cenu, v jeho prípade je izolácia naozaj kontraproduktívna," pokúsi sa mu oponovať. „On len z času na čas pokričí, ale inak s ním nie sú problémy."

„Veď nadával na tvojho nadriadeného," nechápavo pokrúti hlavou. „Veď sa ku mne správal ako k muklovi."

„V oddiele s osobitným zaobchádzaním sa niektoré veci tolerujú, pán riaditeľ, predsa len to nie sú bežní odsúdení," pokračuje rozpačito. Nechce ísť proti nemu. Vie, že v tomto smere je riaditeľ neústupný. Odsúdený sa musí správať slušne. Každý odsúdený za akýchkoľvek okolností. „No, vlastne máš pravdu, prehnal to, nejako ho potrestám, pán riaditeľ. Nech vidia aj ostatní, kde sú mantinely."

Hrumko sa naširoko usmeje. Páči sa mu, keď vychovávatelia dajú na jeho odporúčania. „Výborne, Peter, desaťdňová izolácia ho zastabilizuje a potom s ním môžeš ďalej individuálne aj skupinovo pracovať."

Peter Roman by mu najradšej priamo povedal, čo si myslí. Ale načo. Aby si uľavil? Hrumko názor nikdy nezmení. A riskovať, že si naňho riaditeľ zasadne? Kvôli Valčekovi? Mohol by sa však pokúsiť riaditeľovi za dobré rady odvďačiť. Zoberie ho na prehliadku oddielu. Možno sa mu podarí pokaziť mu deň.

„Viem, že sa ponáhľaš, pán riaditeľ, že máš na riešenie ešte kopec zdravotných úľav," prehodí chápajúco.

Riaditeľ dôležito potrasie nakrátko ostrihanou šedivou hlavou.

„Predsa len, nepôjdeš sa pozrieť medzi odsúdených? Od kontroly z generálneho si tu nebol a ja už mám niekedy pocit, že sa oddielu s osobitným zaobchádzaním vyhýbaš." Dobre vedel, že riaditeľ nerád chodí medzi psychicky narušených väzňov.

Hrumko pozrel na hodinky. Medzi tých debilov sa mu vôbec nechcelo. Keby bolo na ňom, nechá ich všetkých postaviť pred popravnú čatu. Úchyláci, psychopati, devianti, magori, retardi. Veď takíto sa hádam ani nedajú prevychovať. Vôbec si nevedel predstaviť, čo by robil, keby mal ako vychovávateľ na starosti práve takýto oddiel. A preto mu pobyt v oddiele s osobitným zaobchádzaním zakaždým ubral zo sebavedomia a pokazil celý deň. A ešte jedna skutočnosť odrádzala Pavla Hrumka od vstupu na ubytovňu odsúdených v baraku číslo šesť. Práve tu pred osemnástimi rokmi zavraždili odsúdení jedného z referentov.

„Nuž dobre, ale len tak narýchlo." Mrzuto pozrel na Romana. „Naozaj sa ponáhľam."

Obaja vyšli na chodbu pred kanceláriu. Vychovávateľ vpredu, riaditeľ za ním. Kvety visiace z veľkých plastových kvetináčov vedľa dverí kancelárií ich zľahka pohladili. Romana po károvanom svetri a Hrumka po zelenom saku uniformy. Vyziabnutý väzeň sedel pri stolíku za vstupným gátrom. Na dlhej chodbe za gátrom nebolo ani nohy. Bol štvrtok. Bežný pracovný deň. Budíček o pol šiestej. Raňajky medzi šiestou a pol siedmou. Od pol ôsmej pracovná terapia povinná pre všetkých – rajóny. O pol deviatej sa vychovávateľ s referentom prešli po ubytovni a pretože boli s výsledkom spokojní, mali odsúdení až do desiatej voľno. Keďže väčšina z nich užíva tlmiace lieky, pozaliezali do izieb a drichmali.

„Pán riaditeľ ide na kontrolu oddielu," oznámil vychovávateľ odsúdenému, ktorý vykonával službu pri malom stolíku za gátrom. „Pekne tu ticho seďte a nikoho neupozornite, že sme na oddiele." V duchu sa škodoradostne tešil. „Nech pán riaditeľ vidí, čo tu mám za spolok cvokov."

Hrumko nakukol do spoločenskej miestnosti, kde pred televízorom sedeli traja odsúdení. Riaditeľa vo dverách ani nezaregistrovali. Pozdravili až potom, keď hlasno zakašľal. Zabuchol dvere spoločenskej miestnosti a s vychovávateľom kráčali prázdnou chodbou. Popri meter vysokom lesklom zelenom sokli, ktorý bol od zvyšku bielej steny oddelený červeným prúžkom. Prechádzali

popri nástenke s internými predpismi, informáciami pre odsúdených a vzorovými fotografiami ustlania postelí a uloženia osobných vecí v skrinkách. Minuli dvere skladu s odevmi. Z izby na konci chodby vybehol nahý odsúdený. Keď zbadal dvojicu kráčajúcu chodbou, hneď zaliezol naspäť. Riaditeľ otvoril dvere do izby vedľa skladu odevov. Všetci štyria odsúdení spali. Chcel skríknuť a vynadať im, či nevedia, že sa majú zahlásiť, keď do izby vstúpi príslušník. Spomenul si na vrieskajúceho Valčeka. Pomaly zavrel dvere. Všade panoval pokoj. Ticho a pokoj. Spoza dverí záchodov, kadiaľ práve prechádzali, vychádzal rušivý a neprirodzený chrapot. Hrumko pozrel na Romana. Ten len mykol plecami.

Riaditeľ otvoril dvere. Pred pisoármi sa odohrávala nechutná scéna. Odsúdený tam kľačal na zemi a ústami uspokojoval iného väzňa. Na jednom z pisoárov bol položený hrubý krajec chleba, na ňom syr v črievku a oblátka. Dnešné raňajky. A zároveň odmena za sexuálnu službu. Hrumka naplo na zvracanie.

„Ježiši, čo sú to za kokoti?" bezmocne sa otočil k vychovávateľovi.

Ten, čo kľačal, vyskočil ako na pružinách. Jeho priateľ si jednou rukou strkal trčiaci penis do nohavíc a druhou sa snažil nahmatať chlieb položený na pisoári.

„Vypadnite na izby, lebo vás pošlem fajčiť sa na dvadsať dní do izolačky!" okríkol ich Roman.

Odsúdení zmätene vybehli na chodbu a zmizli v jednej z izieb.

„Pán riaditeľ, poďte sa pozrieť aj na našu izbu," nakrátko ostrihaná veľká hlava vykukla z ďalších dverí.

„Áááá, starý známy," pousmial sa Hrumko. „Vy ste stále tu, Tokarčík?" Odsúdeného Júliusa Tokarčíka si pamätal ešte z čias, keď robil vychovávateľa na réžii. Riaditeľ vstúpil do izby.

„Pozor!" skríkol Tokarčík a narovnal sa ako sviečka. Ostatní traja odsúdení na izbe tiež povstávali z postelí. Vojenskými maniermi vedúceho izby 608 síce nadšení neboli, jeho obrovských rúk podobných lopatám sa však nekonečne báli. „Pán riaditeľ, izba šesťstoosem je nastúpená a pripravená na kontrolu."

„Tááák, aspoň jeden odsúdený vie, ako sa má správať, keď vstúpi do izby príslušník," spokojne zapriadol riaditeľ.

„Ja som stará škola, pán riaditeľ," skromne sa zatváril odsúdený a svoje dvojmetrové a stotridsaťkilové telo stále držal strnulo vystreté.

„To je vidieť, to je vidieť," uveličene zopakoval riaditeľ a obzeral sa po izbe.

Postele upravené presne podľa fotografií na nástenke. Stoličky zasunuté pod malým štvorcovým stolom uprostred miestnosti. Na plechových skrinkách vedľa postelí žiadne fľaše, škatule či iné zbytočnosti. Nástenka bez polonahých ženských tiel.

„Som spokojný, Tokarčík, takto má vyzerať izba odsúdených," zarapotal riaditeľ a chystal sa vrátiť na chodbu. Vtom si všimol červené škvrny na stene pod oknom. Len nedávno sa predsa maľovala celá ubytovňa. „A toto? Toto je čo?"

„Minulý týždeň sme tu mali taký incident," ujal sa slova vychovávateľ. „Miloš Kucka mal nezhody s iným odsúdeným. Kucka odtrhol nohu z postele a toho nešťastníka naháňal po celej ubytovni. Dohnal ho na tejto izbe a tým železným obuškom ho trafil po tvári. Krv zo steny nešlo lepšie odstrániť. Bude sa to musieť nanovo vymaľovať."

„Hej, spomínam si," riaditeľ sa poškriabal po riedkych šedivých vlasoch. „Ten Kucka je stále v izolačke, však?"

„Áno, a ten s rozdrvenou lebkou je stále v nemocnici," vecne prisvedčil vychovávateľ.

„Máš tu teda poriadne veselo, pán vychovávateľ," ťažko si povzdychol a obaja opustili izbu.

„Pán riaditeľ, pán riaditeľ, ja sa podrežem, ja sa podrežem!" zavíjal chudý väzeň, ktorý sa vyrútil z izby oproti. Priskočil na dva kroky k dozorcom a na krk si priložil príborový nožík. „Prisahám na svoju mŕtvu mater, že sa podrežem, keď mi naspäť nevrátia tie lieky."

Riaditeľ sa opäť nezmohol na slovo. Na také množstvo cvokov nebol zvyknutý. „Aké lieky?" prihlúplo sa opýtal.

„Dunka, vypadnite na izbu a neotravujte riaditeľa somarinami!“ zavrčal vychovávateľ. Bol presvedčený, že deň už Hrumkovi pokazil. Ďalšie vystúpenia už nie sú potrebné. Mohlo by to negatívne ovplyvniť celkovú atmosféru medzi odsúdenými. A potom by mal celý deň pokazený on. A možno aj dva dni, kým by to všetko upokojil.

Odsúdený Dunka na okamih zaváhal. Zvyšky zdravého rozumu mu vraveli, že toto bachari nemôžu zožrať. Na druhej strane, manipuláciou už nie raz dosiahol svoje. Noví vychovávatelia, ktorí nezažili minulý režim, sú takí hlúpi a naivní. Ale Roman taký nie je. A riaditeľ Hrumko už vôbec nie. Ešte sa mu ujde obuškom. Spomenul si na časy pred revolúciou.

„Veď ja som to len skúšal, pán vychovávateľ,“ pousmial sa a z krku zložil nožík. „A nehnevajte sa, veď viete, že mi jebe na hlavu,“ vyceril pohnité zvyšky zubov.

„Viem, Dunka, viem, choďte naspäť na izbu,“ zahundral Roman, snažiac sa zbytočne nedvíhať hlas. Spolu s riaditeľom vykročili smerom ku vstupnému gátru. Bol najvyšší čas. Dunkovo hlasné divadlo prebralo z letargie asi polovicu odsúdených v oddiele s osobitným zaobchádzaním a z izieb začali vyliezať ďalší odsúdení.

„Zdá sa, že to máš pevne v rukách, Peter, úprava priestorov a poriadok je tip-top,“ pred dverami kancelárie mu riaditeľ zložil úprimnú poklonu. „No, a tie občasné problémy?“ kývol rukou. „Každý odsúdený má klesajúce a stúpajúce tendencie, s tým musíme počítať.“ Podával mu ruku.

Vychovávateľ sa zrazu cítil trápne. Vedel, že riaditeľ to myslí úprimne. Hrumko vždy hovoril úprimne. Väčšinou hlúpo, ale vždy úprimne. „Ďakujem za slová uznania, pán riaditeľ.“ Opätoval mu podanie ruky. „A čo tie slipy pre Valčeka? Povolíme mu ich?“

„Nie, v žiadnom prípade,“ rázne to zamietol. „Pekne krásne bude nosiť mukelské drapľavé trenky. Nech pocíti, čo je to kriminál. Kurva jedna deviantská!“

3)

Buldog, ako nadporučíka Milana Bačíka prezývali, sa napil ochutenej minerálky a žiadostivo pokukoval po dlhonohej barmanke, ktorá sa práve zohla a v skrinke pod presklenou vitrínou s fľašami alkoholu čosi hľadala. Štíhle nohy v lodičkách na vysokých podpätkoch sa strácali v čiernej koženkovej minisukni, ktorá jej natesno obopínala boky. *Boha, to je riťka. Hneď by som ju pretiahol.* Predstavoval si, ako z nej strháva bielu blúzku s veľkým výstrihom. Ako jej rozopína podprsenku a bozkáva tvrdnúce bradavky. Ona mu zatiaľ cez nohavice hladká vtáka. Dlho by nevydržal. Silnými rukami by ju schmatol za ramená a zatlačil dolu. Musela by si kľaknúť a vziať ho do úst. Hlavu by jej tlačil k sebe. Až by sa začala dusiť. Tak to má rád. Tak mu to robia štetky v Esmeralde. Ale dlhonohá čašníčka ho fajčiť nebude. V Caracase sú milostné vzťahy medzi personálom neprípustné. Je to podnik prvej triedy a Hromžík pravidelne všetkým zdôrazňuje, že nebude riskovať reputáciu svojej vlajkovej lode len preto, že si niekto nedokáže udržať vtáka v nohaviciach.

„Akosi do teba tá minerálka nejde," prerušila jeho erotické fantázie sexi čašníčka. „Nalejem ti kubánsky rumík?" provokačne sa usmiala a ešte provokačnejšie vypla hrudník. Parádne trojky sa zatriasli vo voľnom výstrihu. Vie, že dozorca z Hradísk by ju najradšej zožral. A tiež vie, že pred ním nemusí mať strach. Ani majster republiky vo voľnom štýle neporuší pravidlá, ktoré v tomto podniku platia. Preto ho tak rada provokuje.

„Rumík by bodol," ťažko vzdychol a dopil zvyšok ochutenej bublinkovej vody. „Ale vieš, aký je šéf háklivý na popíjanie v službe."

Nespokojne sa pohemží na barovej stoličke. Najradšej by s ňou začal flirtovať. Tlačiť do nej tie hlúpe reči, ktoré ženám lichotia. Vyťahovať jeden kalerába za druhým a neustále zdôrazňovať jej kvality. Určite by na to skočila. Alebo jej to povedať priamo. Že je nadržaný ako býk a zakaždým, keď ju vidí, hneď mu brní medzi nohami. Ale nebude ani jedno, ani druhé. Kvôli fajke predsa nepríde o skvelý džob. Hromžík mu dáva každý mesiac tisícku. Viac, ako zarobí vo väznici. A keď má službu v Esmeralde, ešte ho tie kurvy aj dobre urobia. A zadarmo.

„Ale, Milanko, ty sa predsa nikoho nebojíš," koketne zošpúlila pery. Tá prázdna vyholená hlava sa neustále vyťahuje, že pred nikým a ničím nemá strach.

„Toto je iné," podráždene zahundral a vstal zo stoličky. „Idem skontrolovať podnik." Pozrie na veľké nástenné hodiny v tvare lodného kormidla. „O chvíľu začnú prichádzať hostia, ktorí majú rezervované veľké boxy."

„A prosím ťa, Milanko, povedz chlapcom v kuchyni, nech sem donesú tie fľaše rumu, čo priviezli dnes dopoludnia," zakričí za odchádzajúcim ochrankárom. „Vraj sú to akési nové značky."

Milan Bačík sa najskôr zastaví v šatni pri hlavnom vchode do podniku. Treba poctivo skontrolovať všetky priestory. Je piatok, bude tu plno. Hostia musia byť so všetkým spokojní. Na zahanbujúci zážitok spred troch minút už zabudol. Vlastne to ani nevnímal zahanbujúco. Jeho sebavedomie a pocit výnimočnosti totiž nedokáže nahlodať azda nič. Jedine ak porážka na žinenke. A tých bolo počas jeho športovej kariéry len päť. Pri poslednej vete štíhlej čašníčky sa síce cítil akosi nepríjemne, určite však nie zahanbujúco. A nakoniec, také záležitosti ako emócie nerieši. To, čo sa stalo pred troma minútami, je už pre neho minulosťou. Teraz má iné starosti. Dnes zodpovedá za bezpečnosť najlepšieho nočného podniku v krajskom meste. Nemôže sa teda zaťažovať takými zbytočnosťami, ako sú pocity. Nútene sa usmial na dve staršie ženy, ktoré práve preberali plášte a kabáty od prichádzajúcich zákazníkov. Skontroloval dámske a pánske toalety oproti šatni. Vrátil sa do priestrannej

miestnosti s hlavným barom. Kráčal popri šesťmiestnych boxoch. Podnik sa začínal plniť. Hostia sa usádzali za stolmi z mahagónového dreva a listovali v ponuke nápojov.

Caracas bol kedysi obyčajnou diskotékou. Síce najväčšou v meste, ale celkom obyčajnou. Jedinou vecou, ktorá priestory podniku spájala s názvom, bola veľká tapeta hlavného mesta Venezuely na jednej zo stien. Keď krachujúci a chátrajúci podnik odkúpil Hromžík prostredníctvom bývalého šéfa kukláčov z Hradísk, rozhodol sa z neho urobiť exkluzívny nočný bar s tanečnou sálou a reštauráciou. Obrovské priestory boli prehradené novými priečkami. Zažltnuté linoleum vystriedala dlažba so vzorom drevených dosák a klincov. Podobne aj steny dostali motív vnútrajška drevenej lode. Okná kruhového vzoru sa tiahli v pravidelných rozstupoch popod stropy jednotlivých miestností. Na stenách viseli obrazy s motívmi Latinskej Ameriky. Atmosféru dotvárali lodné lampáše, kompasy, sextanty, kormidlá, kotvy, ďalekohľady a historické zbrane. Hlavnej časti podniku dominovala päťmetrová maketa Santa Marie, ktorá bola umiestnená medzi barom a prechodom do tanečnej sály.

Ochrankár sa pristavil pri zmenšenine lode, na ktorej Kolumbus preplával Atlantik. Pozrel smerom k baru, kde dlhonohá barmanka spolu s ďalšími troma pripravovali nápoje. Prešiel sa pomedzi štyri veľké dvanásťmiestne boxy, ktoré boli na dnešný večer rezervované. Všetky štyri o chvíľu obsadí vplyvný miestny podnikateľ, ktorý v Caracase oslávi päťdesiatku. Opustil centrálnu miestnosť. Po niekoľkých krokoch úzkou chodbou nakukol do kuchyne. Traja kuchári a šesť pomocníkov pripravovali suroviny na závitky zo syrového cesta, vyprážané kukuričné placky plnené mletým hovädzím mäsom, špeciálnu polievku zo šunky, rýb a kuraťa či iné latinskoamerické špeciality. Mnohí zákazníci však radšej uprednostnia klasickú kuchyňu. Preto v ponuke podniku nemôže chýbať steak, grilovaná ryba, guláš z diviny či smažené zemiakové hranolčeky. Pomocníkom v kuchyni odovzdal odkaz od čašníčky, zo stola vedľa dverí uchmatol kus plesnivého syra a prežúvajúc pokračoval v obhliadke.

Nazrel do tanečnej sály. Zatiaľ nikto netancoval. Traja hudobníci sedeli na malom pódiu v rohu miestnosti. Biele košele im zdobili dva široké farebné lemy ťahajúce sa od goliera pod prsia. Prvý mal modré lemy, druhý červené a tretí fialové. Vybrnkávali plazivú upokojujúcu melódiu. Speváčka v dlhých modrých šatách stála pred mikrofónom a v pravidelných intervaloch šepkala: „Ča--ča, ča-ča." Mierne pritom zatriasla rumba guľami, ktoré držala v rukách. O stenu za hudobníkmi bola opretá harfa. Keď sa zábava roztočí, užije si aj ona. Za tanečnou sálou boli dva salóniky, ktoré dokázali poskytnúť nerušenú zábavu či pracovné rokovanie zhruba pätnástim ľuďom. Tieto služby využívali najmä podnikatelia, ktorým Hromžík dokázal garantovať, že nikde nie sú kamery alebo odpočúvacie zariadenia. Na konci chodby boli prechodové dvere do miestnosti s druhým menším barom. Tu boli len štvormiestne boxy a malé stoly s dvoma stoličkami. Na stoličke pri bare sedel jeden zo stálych zákazníkov. Bačík si ho doposiaľ nevšimol. Musel prísť, keď bol skontrolovať nádvorie. Hromžík tohto šedivého nevýrazného chlapa označil za privátneho zákazníka. A na privátnych zákazníkov musí byť personál zvlášť milý.

„Á, pán inžinier Nežný, dlho sme sa nevideli," priateľsky oslovil staršieho muža popíjajúceho svoj obľúbený hnedastý drink.

„Zdravím vás, Milanko," podával mu ruku. „Ako sa máte?"

„Ďakujem, dá sa," potriasol veľkou vyholenou hlavou.

„Môžem vás na niečo pozvať?" ukázal na svoj poloprázdny pohár položený na barovom pulte.

„Nie, nie, ja v službe nepijem," uškrnul sa. „Možno jednu cigaru, keby ste to nepovažovali za drzosť."

„Ale aká drzosť, Milanko," rozhodil rukami. „Slečna, mne ešte jedno brandy a Milankovi jednu cigarku."

„Ktorú, pán inžinier? Tú za tri eurá?" zaštebotala čašníčka s detskou tvárou a takmer žiadnymi prsami. Aj ona vedela, že starý pán na barovej stoličke je privátnym hosťom. A tiež vedela, že ochrankár Bačík, keďže nemôže piť, si vždy vypýta najlacnejšiu cigaru, akú majú v ponuke. Za tri eurá.

„Nech si Milanko povie, na akú má chuť, ja sa v cigarách nevyznám," ľahostajne kývol rukou. Spoliehal sa však na to, že majster republiky vo voľnom štýle bude mať chuť opäť len na tú najlacnejšiu.

„Dnes by som skúsil tú za päť," ukázal prstom do presklenej vitríny s ponukou cigár.

Čašníčka pozrela na Nežného, ktorý len mlčky prikývol. Spod pultu vytiahla druhú najlacnejšiu cigaru, akú mali v ponuke, a podala ju ozrute opierajúcej sa o bar. „Aj ti pripálim?"

„Hej," sucho prisvedčil.

Škrtla veľkým zapaľovačom v tvare pirátskej pištole a priestor pri bare a naplnil aromatickým dymom. Nežnému doliala karpatské brandy špeciál. „Na zdravie, pán inžinier," milo sa usmiala a venovala sa dvojici útlych mužov, ktorí si sadli na opačný koniec baru.

„A čože ste tu tak dlho neboli?" vyzvedal Bačík. Vôbec ho nezaujímalo, prečo nebol Nežný v Caracase takmer mesiac. Patrí sa však pokračovať v rozhovore. Kým dofajčí cigaru.

„Mal som nejaké opletačky s políciou."

„S políciou? Vy, pán inžinier? Veď po takých ľuďoch, ako ste vy, predsa polícia nejde," nechápavo sa zaškľabil a potiahol z cigary.

„No, vidíte, Milanko, aj ja som bol prekvapený, veru prekvapený."

Starý pán sa mu akosi nepozdával. Rozprával tak divne. Akoby v hádankách. Akoby to ani nebol on. „No, v živote sa stávajú všelijaké veci," použil jednu z nacvičených fráz. Z tých, ktoré používal, keď nevedel, ako reagovať.

„A potom mi ešte aj vykradli chatu." Nežný dopil brandy a zrak uprel medzi fľašky rumu vo vitríne oproti.

Nastalo desaťsekundové ticho.

„Hovorili ste niečo, Milanko?" opýtal sa zrazu nedbalo.

„Ja? Nič." Bačíkovi sa to prestávalo páčiť. Nemal rád takéto čudácke správanie. Veď ten Nežný bol vždy celkom normálny chlap. Čo sa s ním, dopekla, porobilo?! Rýchlo dofajčí cigaru a vráti sa k hlavnému baru.

„Ale dnes sa záhada konečne vyrieši," pokračoval tajuplne. „O chvíľu mám dôležité stretnutie. Tam sa všetko vysvetlí."

„Stretnutie? Tu v Caracase?" spozornel Bačík. Nikto mu nič neoznámil. Vie len o tej narodeninovej oslave. Dnes večer tu má len dvoch chlapcov. Prvý je pred hlavným vchodom a druhý bude dozerať práve na tú oslavu. „A koľko ľudí sa toho stretnutia zúčastní?"

„Iba jeden, jeden jediný. Len ten pozná odpovede na moje otázky." Pozrel na veľké nástenné hodiny v tvare žraločej hlavy. „Každú chvíľu by tu mal byť."

„Tak to je v poriadku," odľahlo mu. Vtom mu zapípala vysielačka. „Áno, počúvam," zašomral do malého reproduktora. „Čože?" hlasno zhíkol. „Kto je tam? Tebe muselo celkom preskočiť! Čo by tu robil predseda vlády?"

Chlapec, ktorý stál pred hlavným vchodom, čosi dezorientovane habkal do vysielačky.

„Hneď som tam."

4)

Andrej Nežný sa pohodlne usalašil v koženej sedačke. Keď ochrankárov chrbát zmizol v dvojkrídlových dverách, dopil brandy a presunul sa do boxu v rohu miestnosti. Opäť pozrel na veľké hodiny v tvare žraločej hlavy zavesené nad vitrínou s fľašami rumu. 17:55. Je presný, pán premiér, to sa musí nechať. Kývol na čašníčku s detskou tvárou, aby mu doniesla ďalšie brandy. Dnes mu konečne povie, čo si o ňom myslí. Na plné ústa. Je mu všetko jedno, už nemá čo stratiť. Tomu arogantnému, mocou opantanému Fockovi to pekne natrie! Aj s úrokmi. Začiatkom roka sa rozhodol, že dom v krajskom meste predá a definitívne sa odsťahuje na chatu pri priehrade. Aj tak je tam v poslednom čase takmer každý deň. Život mu posledných jedenásť rokov prináša len utrpenie, bolesť a výčitky. Už má všetkého plné zuby. Nemá ani chuť žiť.

Nežný nebol nikdy žiadna naivka. Spravidla dokázal veci odhadnúť reálne. V komunistickej strane bol od roku 1972 a vďaka vplyvnému svokrovi urobil skvelú kariéru. Za roky strávené v nespočetných straníckych funkciách sa naučil v nebezpečných politických vodách dokonale plávať. Informácie o tom, že režim čakajú zásadné zmeny, mal už rok pred revolúciou. Náčelník centrály Štátnej bezpečnosti bol jeho dobrým kamarátom aj susedom chatárom. Pri spoločných pitkách, poľovačkách a rybačkách si tak postupne vytváral predstavu toho, ako sa bude spoločnosť po zmene režimu transformovať. Zmeny mali byť najmä ekonomické. Všetko, o čom mu generál Štátnej bezpečnosti rozprával, dávalo logiku. Aj preto presvedčil svojho staršieho syna, aby šiel

študovať do Moskvy. A potom, ako priama súčasť úzkej mocenskej elity, napäto čakal, kedy to príde.

A zrazu to bolo tu. Presne, ako predpovedal sused chatár. Do ulíc vyrazili študenti. Tak ako každý rok predtým. Vlastne nie celkom tak ako v predošlé roky. Bolo ich omnoho viac, boli lepšie organizovaní a viac odhodlaní. Aj preto zasiahli ozbrojené zložky výnimočne brutálne. Hneď na druhý deň sa začali organizovať disidenti a umelci. A štátna moc, prekvapivo, už nezasiahla vôbec. Do ulíc vyrazili tisíce a tisíce občanov nespokojných s režimom. Na tribúnach začali rečniť prenasledovaní disidenti, umelci a komunisti. Všetci tí, ktorým režim naozaj ublížil. Medzi nimi však aj mnoho takých, ktorí vycítili príležitosť a chceli byť pri tom, keď sa bude deliť moc. Sľuby ako voľné cestovanie, sloboda prejavu, súkromné podnikanie, slobodné demokratické voľby boli pre davy lákavé. Neodolateľne lákavé. Málokto si vtedy pripúšťal, že prevrat, minimálne jeho časť, je režírovaný Štátnou bezpečnosťou. A že ďalšie, už nachystané dejstvo, príde čoskoro. A vôbec sa nebude podobať tomu, čo sľubujú predstavitelia opozície z tribún. Ako reformnému komunistovi a socialistickému plánovaciemu expertovi bola Andrejovi ponúknutá účasť v prvej demokratickej vláde. Robil námestníka ministrovi financií. Vtedy začala jeho politická spolupráca s Vlastimilom Múdrym. Pri budúcom trojnásobnom predsedovi vlády stál verne sedem rokov. Dovtedy, kým sa otvorene nepohádali a Múdry ho nevykopol zo strany, ktorú mu Andrej pomáhal zakladať. To, že predseda Strany demokratického rozvoja trpí poruchou osobnosti spočívajúcou v neukojiteľnej túžbe po moci, zistil už oveľa skôr. Nezaujímalo ho nič okrem moci. Kvôli jej udržaniu bol schopný ísť cez mŕtvoly. A na to Andrej Nežný nemal žalúdok. V jeho osobnom živote však vtedy došlo k veľkej tragédii. Mladší syn sa predávkoval heroínom a manželka po týždni spáchala samovraždu. Vtedy mal dlhý čas otupené zmysly a Múdremu sa podarilo zas ho oklamať. Ako predseda ústrednej privatizačnej komisie mu pomáhal ďalší rok.

Po čase však opäť vytriezvel. Teraz už definitívne. Po vylúčení

z vládnej SDR-ky sa zaprisahal, že urobí všetko pre to, aby sa Múdremu pomstil. V spolupráci s bývalým vysokým funkcionárom Štátnej bezpečnosti dali dokopy skupinku vplyvných podnikateľov, ktorí boli ochotní sponzorovať vznik a fungovanie novej politickej mega strany. Strany, ktorá nahradí stranu Vlastimila Múdreho. Nežný našiel aj predsedu pre novú stranu. Mladého ambiciózneho opozičného poslanca. Bývalého zväzáka a komunistu Rastislava Focka. Ľavá cesta vznikla pol roka pred parlamentnými voľbami v roku 1998 a masívna kampaň jej následne zabezpečila trinásť percent hlasov. Múdry vtedy získal len o dve percentá viac a spolu s Fockom išiel do opozície. Vládu zostavila modrá koalícia, ktorá vládla až do roku 2006. To už triumfoval Focko s tridsiatimi piatimi percentami. Keď chcel vládnuť, musel sa spojiť s Múdrym. Ľudia, ktorí stáli za Ľavou cestou a ktorí Focka osem rokov štedro podporovali, inú možnosť nepripúšťali. Bol najvyšší čas, aby sa im investície začali vracať. Spojenie Focka s Múdrym bol Andrej Nežný ochotný tolerovať. Chápal, že neexistuje iná možnosť. Čo už však pochopiť nedokázal, bolo to, že Focko vyhovel Múdremu a nevymenoval ho do žiadnej funkcie. Po parlamentných voľbách v roku 2006 ostal inžinier Andrej Nežný iba radovým poslancom. Keď niekoľko týždňov po voľbách predsedovi Ľavej cesty otvorene vytkol, že ho ponížil a zradil, Focko sa naňho vyziapal, že keď sa mu to nepáči, nabudúce nebude ani poslancom. Toto veru nečakal. A najmä – nezaslúžil si to. Na to, aby sa zaprisahal, že sa Fockovi pomstí, už nemal síl. Zároveň vedel, že v boji s človekom, za ktorým stoja najbohatší ľudia v štáte, by ťahal za kratší koniec. Aj napriek tomu, že mohol predložiť kópie zmlúv, ktoré podpísal Focko so sponzormi strany.

Vzdal sa poslaneckého mandátu a vystúpil z Ľavej cesty. Začal piť ešte viac, než pil doposiaľ, na všetko rezignoval a dennodenne sa umáral v zlosti, výčitkách a sebaľútosti. Keď už prepil takmer všetky odložené peniaze, rozhodol sa, že predá rodinný dom. Honosnú vilu v lukratívnej časti krajského mesta, ktorú postavil ešte za bývalého režimu a do ktorej vrážal nemalé peniaze aj po

revolúcii. Dovtedy, kým žila manželka. Potom mnohé veci prestali mať zmysel. Odsťahuje sa na chatu pri priehrade, prepije peniaze, ktoré dostane za dom, a potom... potom sa zastrelí. Začal na chatu odnášať veci, ktoré mali pre neho cenu. Na povale sa prehrabával v starých zaprášených haraburdách. Hľadal albumy s fotografiami, suveníry, ktoré si s manželkou podonášali zo zahraničných dovoleniek, drobnosti, ktoré mu pripomínali manželku a mladšieho syna. Spomienky, ktoré mu pripomínali, aký bol kedysi šťastný. Celý dom doslova obrátil hore nohami. Natrafil pri tom na niečo, čo dalo jeho životu nový impulz. Úplnou náhodou objavil materiály, ktoré mu umožnia pomstiť sa Fockovi. Získal niečo, čo predsedovi Ľavej cesty zlomí väzy a navždy ho odstaví z politiky. Prebral sa z letargie. Jeho život získal nový zmysel. Predsedovi Ľavej cesty už niekoľkokrát telefonoval. Nikdy mu však nedvihol. Sviniar! Tak mu začal posielať e-maily a odkazy po krajských funkcionároch Ľavej cesty. Namiesto toho, aby mu Focko odpovedal, urobila mu polícia prehliadku domu a vzápätí sa mu ktosi vlámal do chaty. To ho už naozaj poriadne vytočilo. Po poslancovi Rabadovi mu odkázal, že ho čaká v piatok o osemnástej v bare Caracas v krajskom meste. A keď pán premiér nepríde, nech sa pripraví na to, že hneď v pondelok bude vo všetkých hlavných správach zaujímavá informácia. Informácia, ktorá ho položí na lopatky. Bude to šach-mat jedným ťahom.

V dvojkrídlových dverách spájajúcich barovú miestnosť s tanečnou sálou sa zjavil Milan Bačík. Pôsobil mierne dezorientovane. Kýval sa zboka nabok ako medveď a širokými ramenami rozrážal lúče nástenných lámp križujúce miestnosť. Za ním kráčal Rastislav Focko nasledovaný dvoma osobnými strážcami.

„To je pán inžinier Nežný," predstavil Bačík predsedovi vlády muža popíjajúceho brandy. Závistlivo pritom pokukoval po ochrankároch v tmavých oblekoch. Obaja mali v ušiach malé reproduktory. Aj on sa kedysi uchádzal o miesto v úrade na ochranu ústavných činiteľov. Fyzicky patril medzi najlepších, ale v psychotestoch celkom zlyhal.

„Ďakujem, my sa poznáme, pán Bačík," silene sa usmial na vyhadzovača, ktorý ho privítal pred barom. Nahol sa k nemu a šepol: „Môžete, prosím vás, zariadiť, aby si za tieto dva stoly nikto nesadol?" Ukázal na najbližšie stoly.

„Samozrejme, pán Focko, to je maličkosť," snažil sa byť výnimočne ústretový. Predsedovi vlády by akési hlúpe psychotesty určite neprekážali. „Hneď to bude," vystrel sa a odbehol k baru. Po niekoľkých sekundách sa vrátil a na stoly, ktoré označil premiér, položil tabuľky s nápisom „*reserve*".

„Ahoj, Andrej, dlho sme sa nevideli," precedil pomedzi zuby Focko a bez opýtania sa posadil oproti. Nepodal mu ani ruku. S človekom, ktorý ho chce vydierať, sa bude baviť tak, ako si zaslúži. Ako s posledným bezdomovcom.

„Volal som ti," zamračil sa naňho. „Niekoľkokrát."

„To vieš, ja nie som dôchodca ako ty," preložil si ruky na prsiach a provokačne sa uškrnul. „Mám nabitý program."

„Pravidelné stretnutia s akcionármi Ľavej cesty?" teraz sa provokačne uškrnul Nežný. „Keď musíš plniť rozhodnutia akcionárov, niet sa čo čudovať, že nemáš čas na starých kamarátov."

„My nie sme kamaráti," odvrkol Focko. „Ani sme nikdy neboli."

„Prepáčte, pán premiér," prerušil ich jeden z ochrankárov, „čašníčka sa pýta, či vám niečo donesie."

„Nie, netreba, dlho sa nezdržím," štekol podráždene. Vzápätí si však uvedomil, že k osobným strážcom sa musí správať slušne. Vedia toho príliš mnoho. „Alebo počkajte," tón bol hneď prívetivejší. Rýchlo listoval v nápojovom lístku. „Nech mi donesie klasické daiquiri." Odlepil zrak od ponuky nápojov a Nežného nevraživo prebodol očami. „A ty, Andrej, čo piješ?"

„Nič, od teba nič nechcem," detinsky sa odul a zakýval smerom k baru, spoliehajúc sa, že si ho čašníčka všimne.

„Dobre, nebudem ťa presviedčať," ľahostajne mykol plecami a pokúsil sa upokojiť.

Na stretnutie prichádzal maximálne vytočený. Celý čas sa chys-

tal, ako toho starého alkoholika zvozí pod čiernu zem. Keď sa krátko po voľbách pohádali, bol si istý, že nebude vystrájať. Napriek tomu, že poznal pozadie vzniku a financovania Ľavej cesty, chýbali mu dôkazy. Čo už len môže ponúknuť médiám? Kópie zmlúv, v ktorých sa predseda Ľavej cesty zaväzuje, že štyria sponzori si môžu dosadzovať svojich ľudí na zvoliteľné miesta kandidátnej listiny? Kópie nahrávok rozhovorov, v ktorých sa predseda Ľavej cesty chváli, koľko peňazí pozháňal na predvolebnú kampaň? Alebo fotografie, na ktorých sa bozkáva s krásnymi mladými ženami? To všetko sa už predsa pretriasalo. Sú to len hnusné podvrhy, ktorými sa opozícia snaží podkopať stabilitu súčasnej vlády. A keby sa aj odhodlal bojovať proti strane a jej sponzorom, čo by z toho mal? Andrej Nežný bol tak trocha idealista, zmysel pre realitu mu však nikdy nechýbal. Focko sa nemýlil. Jeho bývalý blízky spolupracovník a sprostredkovateľ dohody so sponzormi sa stiahol a vystúpil z Ľavej cesty. Zrejme mu aj preskočilo, lebo sa vzdal poslaneckého mandátu, čo od neho nikto nežiadal. Dva a pol roka o ňom nepočul. A tu zrazu – začne mu vyvolávať a posielať e-maily a odkazy. Vraj má materiály, ktorými môže zničiť jeho politickú kariéru. Ustavične nasáva a všade vykladá, že predsedu vlády položí do múky. Čo už môže naňho mať tento starý skrachovaný komunista?! Opovržlivo si prezeral šedivého muža oproti. Na stretnutie do Caracasu prišiel len preto, aby ho vystríhal. Pokiaľ ho neprestane verejne okydávať, podá naňho trestné oznámenie a skončí v kriminále. Vybaví vyšetrovateľa, prokurátora aj sudcu. Skončí za mrežami. Zrazu pocítil potrebu ponížiť ho.

„Vraj ideš predávať dom? Vraj už nemáš začo nasávať?“ zámerne zvýraznil sarkastický podtón.

Andrej Nežný cítil, ako sa mu prudko rozbúchalo srdce. Dych sa zrýchlil a mozog začínal vrieť. Na ex vypil brandy, ktoré mu doniesla barmanka tesne pred príchodom premiéra.

„Hej, ten dom, v ktorom mi polícia robila prehliadku,“ ťažko precedil pomedzi zuby. „To si naozaj nemusel.“

„Tebe policajti robili domovú prehliadku?“ zatváril sa prekva-

pene. Ministra vnútra osobne poveril, aby na Nežného voľačo našili a urobili mu domovú prehliadku. Jednak chcel mať istotu ohľadne tých kompromitujúcich materiálov a jednak chcel starého postrašiť. Aby si uvedomil, s kým a s čím sa zahráva.

„Predstav si, pán predseda," zamračil sa Nežný. Videl, že Focko sa dobre zabáva. Nevadí, o chvíľu sa bude zabávať on. „A o pár dní mi niekto vyraboval chatu na priehrade."

Ochrankári postávajúci na päť metrov od boxu sa nervózne obzerali po miestnosti. Z dvojkrídlových dverí sem neustále prúdili ľudia. Tvária sa, že len náhodne prechádzajú, pritom sa každý z nich na pár sekúnd zastaví a neveriacky sa pozerá smerom k boxu v rohu miestnosti. Sotva počuteľná plazivá melódia v tanečnej sále sa menila na temperamentné tanečné rytmy. Čašníčka s dievčenskou tvárou a takmer žiadnymi prsami priniesla klasické daiquiri v lievikovom pohári na stopke a brandy v masívnom širokom pohári.

„Nevieš o tom voľačo?"

„No, ak mám byť úprimný, niečo mi spomínal Roman Kyslý," Focko sa tváril sa, že z pamäti doluje informácie. Slamkou pritom sŕkal zelenkavý nápoj. „Vraj u teba hľadali detské porno," šplechol mu bezohľadne do tváre.

Nápad ministra spravodlivosti sa mu veľmi páčil. Z Nežného urobia pred novinármi aj verejnosťou úchyláka a tým ho celkom znemožnia.

„A tiež viem, že zatiaľ sa novinári nedozvedeli o podozreniach, kvôli ktorým sa policajti u teba hrabali," dodal výhražne.

„Romanko skáče tak, ako pískaš, však? Poslúcha ťa na slovo, pán minister," zvraštil tvár Nežný a na ex vypil ďalšie brandy. Prázdnym pohárom tresol po stole. „Vy ste si naozaj mysleli, že som taký debil a mám tie veci doma v písacom stole?!" zvýšil hlas. Množstvo alkoholu lámalo posledné kontrolné mechanizmy. „Tie veci mám pekne schované a keď neurobíš, čo budem chcieť, skončil si!" už takmer kričal.

Chlapíci v tmavých oblekoch sa otočili. Predseda vlády im rukou naznačil, že je všetko v poriadku.